

ÔI I U SUY NGH V CH NG TRÌNH KH I NGHI P CHO SINH VIÊN H C VI N CÁN B

ThS. Phan Minh Chí¹

Hi n nay, H c vi n Cán b ang ào t o sinh viên (SV) chính quy n m ngành, m i ngành có m t th m nh riêng.

V i ngành *Qu n lý Nhà n c*, sau khi t t nghi p SV có th công tác các v trí chuyên viên hành chính trong các c quan thu c các khu v c công và t ;

V i ngành *Xây d ng ng và Chính quy n Nhà n c*, sau khi t t nghi p SV có th công tác trong các c quan ng, chính quy n, oàn th ; gi ng d y t i các tr ng, các trung tâm giáo d c lý lu n chính tr ;

SV ngành *Chính tr h c* có c h i tr thành nhà lãnh o chính tr t ng lai; ho c có th gi ng d y, nghiên c u t i các tr ng, làm vi c trong các c quan, t ch c thu c h th ng chính tr và trong các t ch c kinh t - xã h i;

SV ngành *Lu t* sau khi t t nghi p có th làm vi c t i Tòa án, Vi n Ki m sát, v n phòng lu t s , c quan công an, c quan thi hành án, c quan công ch ng và m t s b ph n trong các c quan hành chính nhà n c...;

Và ngành *Công tác xã h i* t o c h i vi c làm chuyên nghi p cho nh ng SV l a ch n s m ng và m c ích s ng c a mình là giúp , h tr , ch m sóc nh ng ng i không may m n, có hoàn c nh c bi t, khó kh n trong c ng ng, h ng t i m t th gi i công b ng, nhân ái và nhân v n h n.

Tuy nhiên, giúp SV H c vi n t tin v i ngành h c ã ch n, m ra nhi u c h i h n trong vi c nh h ng ngh nghi p t ng lai, thi t ngh nên a ch ng trình ào t o kh i nghi p vào gi ng d y cho các em, vì hi n t i, có l SV ang theo các ngành h c t i H c vi n hi n nay ch a bao gi ngh t i vi c t o l p doanh nghi p c a riêng mình. i v i nh ng sinh viên ngành Lu t hay Công tác xã h i, c h i kh i nghi p m ra tr c m t khi các em ra tr ng n u các em c giáo d c kh i nghi p và nh h ng c th khi còn ng i trên gi ng ng.

¹Gi ng viên Khoa i c ng, H c vi n Cán b Thành ph H Chí Minh

Kh i nghi p (hay t o l p doanh nghi p) là khi SV p m t công vi c kinh doanh riêng, cung c p nh ng s n ph m, d ch v m i cho xã h i. Ngành Công tác xã h i mà H c vi n ang ào t o cho SV c ng là nh ng ngành h p đ n m các doanh nghi p, cung c p cho xã h i nh ng d ch v t i u nh : tr ãng d y em bé t k , thi u n ng, vi n d ãng lão t nhân, doanh nghi p cung c p nhân viên xã h i... Hay i v i ngành Lu t, sinh viên ra tr ãng có th theo u i mô hình công ty t v n Lu t, công ty cung c p d ch v pháp lý...

M t khi SV có ý t ãng theo u i ho t ãng kh i nghi p, SV s c m th y r t h ng thú vì v a t o ra vi c làm và thu nh p cho chính mình, v a t o c môi tr ãng làm vi c cho các b n tr khác. i v i n n kinh t và xã h i, kinh t s v ng m nh h n nh vào s t ãng tr ãng c a doanh nghi p, c bi t là các doanh nghi p tr , doanh nghi p thành công em l i nhi u l i ích cho xã h i, giúp xã h i gi m b t áp l c v ãnh tr ãng th t ãng p, gi m thi u các t n n xã h i do th t ãng p gây ra và cung c p nhi u d ch v t i n ích m i.

Tuy nhiên, kh i nghi p luôn ti m n nh ng r i ro và th thách, òi h i ng i kh i nghi p ph i có k n ng, ki n th c và b n l nh nh t nh. Sinh viên m t khi mu n kh i nghi p, ph i bi t ch p nh n r i ro, dám i u v i thách th c bên c nh ph i h c nh ng k n ng v t qua rào c n, bi t n m b t c h i, quy t oán và chín ch n... Sinh viên c a H c vi n Cán b có nhi u b n r t b n l nh, thích kinh doanh, có nhi u ý t ãng nh ng ch a bi t cách t o l p m t doanh nghi p, ch a bi t cách qu n lý th i gian và nhân l c, ch a bi t cách bi n ý t ãng thành s n ph m th t s ... Mu n nh ng SV này thành công trên con ãng t o d ãng doanh nghi p khi ra tr ãng, chúng ta c n a ch ãng trình gi ãng d y kh i nghi p chính th c vào gi ãng ãng. Th c t hi n nay, kh i nghi p khi v a ra tr ãng hay khi e ãng ang ng i trên gh nhà tr ãng ã tr thành con ãng c a m t s SV. Nh ng vì ch a c ào t o bài b n nên t l doanh nghi p SV thành công còn h n ch . Do ó, i u c n thi t th c hi n ngay là SV c giáo d c bài b n t nh ng ng i kh i nghi p tr c b ng nh ng ch ãng trình chính quy mang m tính th c t i n.

Nh ng n m g n ãy n c ta luôn t hào v i ng lao ãng tr và nh ng doanh nghi p tr . Tuy nhiên, c ãng trong th i gian này, doanh nghi p tr g p r t nhi u khó kh n trong ho t ãng, trong i u hành, trong thu hút v n... vì nh ng ng i tr , c bi t là các b n SV còn thi u r t nhi u k n ng và ki n th c th c t vì ch a c giáo d c kh i nghi p.

Học viên Cán bộ có mặt liệt r t l n là ã có l ch s ào t o các l p ng n h n v b i d ã ng k n ng cho các doanh nghi p kh i nghi p, n u t ãy m r ng ra các l p ào t o k n ng kh i nghi p cho SV là m t i u h t s c thu n l i và em l i hi u qu cao. M t khi các em SV ào t o ki n th c kh i nghi p bài b n, các em s không còn ph i b ng v vi c ho ch nh t ng lai c a mình, và c h i thành công ngay t u s r t cao.

Chúng ta nên h c h i các n c trên th gi i trong vi c ào t o kh i nghi p. Hà Lan d y kh i nghi p cho các tr em ti u h c; Israel, Ph n Lan t p trung vào giáo d c k n ng kh i nghi p cho h c sinh ph thông các c p và sinh viên... T ch c Junior Achievement Vietnam (JA Vietnam) là n v có b dày kinh nghi m cung c p các ch ã ng trình ào t o cho h c sinh l p 1 n l p 12 v i ba n i dung chính g m t duy tài chính, h ã ng nghi p và kh i nghi p kinh doanh. Theo bà oàn Bích Ng c, Phó Giám c i u hành JA Vi t Nam, vi c ào t o ki n th c và k n ng kh i nghi p ngay t b c h c ph thông i u c n thi t.²

Vi t Nam hi n nay, tinh th n kh i nghi p qu c gia c ng ã c b t u và ã ng hi n th c hóa. V i s vào cu c quy t li t và úng h ã ng theo tinh th n i h i XII, n m 2016 ã c Chính ph ch n là *N m qu c gia kh i nghi p*. ó là nh ã ng cam k t m nh m và trách nhi m rõ ràng mà Chính ph mu n ki n t o h sinh thái kh i nghi p trong ã n “H tr h sinh thái kh i nghi p i m i sáng t o qu c gia n n m 2025”. Ngày 18 tháng 5 n m 2016, Th t ã ng Chính ph ã ban hành Quy t ã nh 844 phê duy t ã n “H tr h sinh thái kh i nghi p i m i sáng t o qu c gia n n m 2025”, nh m h ã ng t i m c tiêu t o l p môi tr ã ng thu n l i thúc ã y, h tr quá trình hình thành, phát tri n lo i hình doanh nghi p có kh n ng t ã ng tr ã ng nhanh d a trên khai thác tài s n trí tu , công ã ng , mô hình kinh doanh m i. ã n t m c tiêu n n m 2025 h tr phát tri n 2.000 d ã n kh i nghi p, h tr phát tri n 600 doanh nghi p kh i nghi p i m i sáng t o, 100 doanh nghi p tham gia ã n g i c v n u t t các nhà u t m o hi m, th c hi n mua bán và sáp nh p v i t ã ng giá tr c tính kho ã ng 2.000 t ã ng.³

² T website: <https://vnexpress.net/tin-tuc/giao-duc/nen-day-cach-khoi-nghiep-tu-cap-pho-thong-3691819.html>, truy c p ngày 20/6/2018.

³ T website: <https://susta.vn/bai-viet-di-hoc-khoi-nghiep-trong-quoc-gia-khoi-nghiep-1359.html>, truy c p ngày 20/6/2018.

Ngoài ra, vì có SV khởi nghiệp cũng đã có nhà nghiên cứu kinh tế, các tổ chức có quan tâm nhiều hơn. Chẳng hạn, năm 2016, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Thành phố Hồ Chí Minh và Hội Doanh nhân Trẻ Thành phố Hồ Chí Minh (YBA) chính thức phát động “Chương trình thanh niên khởi nghiệp: Xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh – Thành phố khởi nghiệp cho giới trẻ”. Bên cạnh đó, các chương trình khởi nghiệp hỗ trợ SV như *Chương trình khởi nghiệp Archives* của Báo Điện tử Doanh nghiệp và Trẻ, *Chương trình khởi nghiệp* do Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) khởi xướng hay *Hội trợ khởi nghiệp trẻ Việt Nam - VYE Bootcamp*, cuộc thi *Ý tưởng khởi nghiệp Startup Wheel...* cũng thi đấu nhằm tạo môi trường trẻ khởi nghiệp và mang đến những cơ hội tiếp cận cho các bạn sinh viên khởi nghiệp.

Tuy nhiên, chương trình giáo dục khởi nghiệp các trường đại học còn rất nhiều hạn chế. Các trường đại học hiện nay chưa xem giáo dục khởi nghiệp là môn chính, mà chỉ là những môn phụ kèm theo, học chỉ để tiếp cận. Rào cản lớn nhất của nền tảng tiếp cận là cơ sở hạ tầng còn lạc hậu, chưa phải là quá trình giảng dạy, nghiên cứu khởi nghiệp; liên kết giữa các trường đại học dạy khởi nghiệp chưa chặt chẽ; công nghệ thông tin chưa phát triển nhanh và hiện tại là thi đấu chương trình giảng dạy khởi nghiệp.

Học viên Cán bộ có rất nhiều lợi thế so với các trường đại học khác trong việc giảng dạy khởi nghiệp, đó là chúng ta có cơ sở hạ tầng khá tốt, có sẵn nguồn gốc của Học viên về các chủ doanh nghiệp và các doanh nhân uy tín. Tuy nhiên, đáng nói, Học viên chưa nên xây dựng thêm khung chương trình giảng dạy khởi nghiệp nữa là đã có chương trình giáo dục khởi nghiệp hoàn chỉnh cho SV.

Khởi nghiệp sớm là một trong những nhánh bổ trợ giúp SV khởi nghiệp phát triển bên trong công việc, giúp tạo ra một lối sống làm việc, những thói quen giúp SV mở ra một chân trời mới trong việc nâng đỡ các tri thức trên giảng đường tạo ra các ý tưởng và lập kế hoạch biến các ý tưởng thành sản phẩm, dịch vụ giúp cộng đồng, tiếp cận là giúp những người yếu thế.

Chương trình giáo dục khởi nghiệp nên được áp dụng giảng dạy cho SV Học viên Cán bộ đóng vai trò vô cùng quan trọng, SV sẵn sàng cống hiến cho mình, giảm bớt gánh nặng về biên chế cho Thành phố Hồ Chí Minh. Doanh nghiệp do SV khởi nghiệp sẽ giúp phát triển nền kinh tế, xã hội của Thành phố nói

riêng và c n c nói chung. Bên c nh ó, trong quá trình c ào t o kh i nghi p, sinh viên còn h c c các k n ng gi i quy t v n , cách làm vi c nhóm, cách quán xuy n th i gian... và sâu h n n a là h c h i b n l nh và cách d n thân khi làm ch m t doanh nghi p.

Sinh viên là m t th h y ti m n ng, các em tr , kh e, gi u nhi t huy t, có kh n ng n m b t ki n th c nhanh và ang trong tâm th hào h ng b t u s nghi p. N u chúng ta nh h ng ngành ngh chính xác, hu n luy n y k n ng, trang b ki n th c cho các em, chúng ta s có m t th h doanh nhân vàng. B ng không, n n kinh t s m t i m t i ng lao ng t t và m t l ng không nh doanh nghi p y ti m n ng./.